

Én úgy tekintek a mai lehetőségekre, mint amely nem ismétlődik ugyan, de amely – remélem – nem múlik el nyomtalanul. Azt is remélem, hogy beszámolóim meggyőzte a hallgatóságot, s meggyőzi mindazokat, akik nincsenek ugyan jelen, de eljut fülükhöz a mondanivalóm arról, hogy ezt a programot végig kell vinni. Szerényebben szólva: el kell kezdeni, s folytatni kell, mint egy többfelvonásos darabot, amely sok-sok előadást megér, s amelyet siker koronáz.

Berke Barnabásné

Múlt és jövő határán

Az ötvenéves megyei könyvtárak a magyar könyvtári rendszerben

A könyvtárügy legnagyobb ünnepe, a nemzeti könyvtár alapításának 200. évfordulója alkalmából az ötvenesztendő megyei könyvtárak nevében nagy tisztelettel köszöntöm mindnyájukat, különösen pedig a bicentenáriumát ülő Országos Széchényi Könyvtár vezetőit és munkatársait. Köszöntésem természetesen nemcsak az ilyenkor szokásos udvariassági formáság, hanem a közös történelmünkre való emlékezés is: hiszen a nemzeti könyvtár újkori feladatai közül éppen a megyei könyvtárak létrehozásakor kapott egy olyan kötelezettséget, amely az elmúlt ötven esztendőben összekötötte sorsunkat. Történetünk szálai az 1952. évi május 24-ei minisztertanácsi határozattal fonódtak egybe: mint ismeretes, ez a határozat mondta ki, hogy meg kell teremteni az állami könyvtárak egységes rendszerét, s létre kell hozni minden megyében egy központi könyvtárat, amely egyszerre közművelődési könyvtár és hálózati központ is – az egész könyvtári rendszer módszertani feladataival pedig az Országos Széchényi Könyvtárat bízta meg, ahol először egy osztály szerveződött erre a feladatra, 1959-ben pedig létrejött a Könyvtártudományi és Módszertani Központ, amely már a következő esztendőben, 1960-ban országos ankét keretében próbálta meg tudományos formában is felvetni szakmánk kérdéseit. Amikor tehát ma a nemzeti könyvtárunkról megemlékezünk, úgy érzem, hogy arra a hatalmas teljesítményre is emlékeznünk kell, amellyel elődeink szinte néhány év leforgása alatt létrehoztak egy olyan lakossági szolgáltató rendszert, amely azelőtt sohasem volt országunkban, és sikerrel találták meg hozzá azt a könyvtártípust, az angolszász eredetű public libraryt, amely a leginkább alkalmasnak bizonyult a magyar olvasóközönség kiszolgálására. S ez különösen nagyszerű teljesítmény, ha figyelembe vesszük azt, hogy ez a könyvtári rendszer milyen körülmények között született. Papp István találó szavai szerint „bűnben fogantunk”: a körzeti, majd a megyei könyvtárak a legkeményebb diktatúra éveiben jöttek létre, állományukban az elkobzott egyházi, egyesületi, iskolai gyűjtemények könyveivel, pártos és népszerű irodalommal. A minta eredetileg szovjet volt – a termék azonban rövid időn belül egészen más fazont vett: a mi elődeink ugyanis nem bolsevik agitátorok, ha-

nem nagyon felkészült és művelt kultúrmunkások voltak, akik megmentették a bezúzásra ítélt könyveket, elhelyezték őket a könyvtárak raktáraiban, később a szabadpolcain. A szovjet minta helyett a nyugat-európai könyvtárszervezési modellt tekintették követendő példának: a Sallai István–Sebestyén Géza által írt kézikönyvben elvéve akad külföldi szocialista illusztráció (pl. egy lengyel bibliobusz), ugyanakkor angol, svéd, német példákat találunk a legkorszerűbb könyvtárak bemutatásával. Ennek a lakosság felé nyitott, egyre inkább a kultúráközvetítésre koncentráló könyvtári rendszernek a létrehozásában óriási szerepe volt a könyvtárügy vezető teoretikusainak, köztük is kimagasló helyen Sallai Istvánnak, kiépítésében és működtetésében pedig a megyei és velük együttműködésben a járási–városi könyvtáraknak. A hőskor esetünkben valóban hőskor volt: a könyvtárak munkatársai hóban-sárban, hőségben és fagyban járták a vidéket, kölcsönöztek petróleumlámpánál, filmeket vetítettek és tánczenei műsorokat adtak a művelődési autó aggregátora segítségével. Sok elsőgenerációs értelmiségi emlékszik vissza homályos szemekkel arra, mit érzett gyerekként, mikor vasárnap délután begördült a pusztára a könyvtárosok autója – a világot vitték a helyébe.

Nagyot változott azután a világ, amikor a letétekből elkezdődött a községi könyvtárak szervezése, hiszen a messziről jött szolgáltatás helyett most már helyben kellett a településeknek gondoskodniuk a lakosság ellátásáról, s ez az újfajta feladat is hozzásegítette a tanácsokat a hatvanas években az önálló gondolkodáshoz és cselekvéshez – újfajta feladatot rótt ugyanakkor a megyei könyvtárakra is, hiszen a direkt ellátás helyett egyre inkább a módszertani jellegű tevékenységre kellett helyezni a hangsúlyt. Ez viszont újabb magasan képzett könyvtárosokat és a városi–járási könyvtárakkal fenntartott kapcsolatrendszer elmélyítését kívánta meg – kialakult tehát lassanként az a háló, amely (igaz, hogy a szocialista állam adottságai között) egyre inkább biztosítani tudta a lakossági szférában is a kulturális javakhoz való hozzáférést. Az említett könyvtáros kézikönyv már a '60-as évek elején hangsúlyosan beszél pl. a könyvtárközi kölcsönzésről – annak sikeres szolgáltatása viszont elképzelhetetlen működő és együttműködő könyvtári rendszer nélkül. A megyei könyvtárak szerteágazó feladatai közül mindig is ennek működtetése volt az egyik legfontosabb – ezért születtek újabb és újabb elképzelések pl. a kiskörzeti ellátásról, az ellátórendszerekről. Mindeközben az állományfejlesztéssel, a szolgáltatások bővítésével sem maradtak el, s a hetvenes évekre a könyvtártípus mindkét funkciója, az általános felsőfokú ellátást nyújtó közkönyvtári és a hálózati központi is kiteljesedett, megszilárdult.

Valószínű, hogy ez a sokszálú kapcsolatrendszer, a szakmai és társadalmi beágyazottság mentette meg intézményeinket a rendszerváltás viharában, amelyek pedig alaposan megrengették az egész könyvtári rendszert (volt idő, hogy a minisztérium könyvtári osztálya is csak egy főből állt), hiszen az új önkormányzati rendszer önállósodási hullámában mindenki szabadulni igyekezett kötöttségektől, feladatoktól. Csakhogy gyorsan kiderült, hogy egyedül nem megy: kistelepülések könyvtárai a nagyobb könyvtárak nélkül, könyvtárközi kölcsönzés a másik könyvtár állománya nélkül, szakmai irányítás területi centrumok nélkül kudarcra van ítélve. A létükben leginkább fenyegetett megyei könyvtárak szinte dacos elszánt-sággal keresték a kibontakozási lehetőségeket: a békéscsabai könyvtár koordinálásával gazdasági társaságot alapítottak a számítógépes fejlesztések lebonyolítására, a nyugat-dunántúli és alföldi könyvtárak a települési hálózatok újjászerve-

zésére dolgoztak ki modelleket, önerőből megszervezték a Dunántúl könyvtári rendszerének feltérképezését, akciót indítottak az ellátórendszerek újjászervezésének érdekében. Létrehozták tanácskozó és érdekérvényesítő szervezetüket, az Informatikai és Könyvtári Szövetség Megyei Könyvtári Tagozatát, s a könyvtárak vezetői jelentős szerepet vállaltak a szakmai szervezetek vezetőségeiben éppúgy, mint a Nemzeti Kulturális Alap kuratóriumában vagy a határon túli magyar könyvtári szolgáltatásokat támogató munkában. A kulturális kormányzat, a könyvtárügy irányítása is egyre inkább támaszkodik a megyei könyvtárakra: a statisztika, az érdekeltégnövelő támogatás, a nyilvános könyvtárak jegyzéke, a szakfelügyelet, az Országos Dokumentumellátó Rendszer, a középfokú képzés csak közreműködésükkel valósítható meg. Az elmúlt évtized bizonytalankodásai után megújult és egyre szorosabb a kapcsolatuk az Országos Széchényi Könyvtárral s a Könyvtári Intézettel: a kötelezpéldány-szolgáltatás kölcsönös érdekeken alapuló működtetése mellett már a jövő könyvtári szolgáltatását példázza az első magyar on-line tájékoztató rendszer, a LIBInfo létrehozása, melyben az első közreműködő partnerek éppen a megyei könyvtárak voltak.

Itt állunk tehát most, tisztelt Kollégák, az ötven év alatt kialakított struktúránkkal, szolgáltatásainkkal a jövő határán – s itt, a nemzeti könyvtárban, a nemzet könyvtárosai előtt is töprengünk arról, hogyan tovább. Minden erőfeszítésünk, az utóbbi években végrehajtott korszerűsítések, fejlesztések ellenére ugyanis nem túlságosan kedvezőek a kilátásaink. Az önkormányzati rendszer forráshiánya a szó legszorosabb értelmében működőképességünket veszélyezteti: közismert, hogy a legkorszerűbb és legkeresettebb szolgáltatások, az internet és az elektronikus dokumentumok rendkívül költségesek, és állandó fejlesztést igényelnek, erre pedig elegendő forrás nincs. A felsőoktatás infrastruktúrájának hiányosságai következtében a nagy számú hallgató kiszolgálása leterheli kiszolgálókapacitásunkat, és kevés idő, pénz jut más lakossági rétegek ellátására, a tudományos tevékenységre. A regionalizmus erőltetése bizonytalanságban tartja fenntartóinkat, akiket amúgy is nyomaszt az önkormányzati rendszer megyéket illető kidolgozatlansága, a helyi torzszalkodások.

Márpedig működnünk kell: nemcsak a könyvtári törvény kívánja ezt, hanem az elmúlt öt évtized tapasztalatai, az igényes olvasóközönség számára kialakított, felújított és karbantartott gyűjtemények, a világhálón igénybe vehető katalógusok és szolgáltatások, a helytörténeti kiadványok, a határainkon belül és túl kialakított kapcsolatrendszerek is erre predesztinálnak bennünket. Remélem, hogy érett férfikorunkba lépve – hiszen egy könyvtár életében ötven év még csak a felnőtt kor határát jelenti – a továbbiakban is meg tudunk felelni feladatainknak, a kor kihívásainak. Ehhez azonban a rendszer minden tagjának közreműködésére szükségünk van a nemzeti könyvtártól az iskolai könyvtárakig: a háló szemci is csak együtt erősek. Kívánjunk tehát egymásnak jó szerencsét, nemzeti könyvtárügyünknek pedig további kettőszáz, sikerekkel megkoronázott esztendőket.

Kiss Gábor

A Könyvtári Intézet a szakma szemével

Nem tagadom, alapos fejtörést okozott számomra, hogyan oldjam meg a rám osztott feladatot, miként próbáljam megfogalmazni, hogyan is látom a Könyvtári Intézetet a szakma szemével. Rögtön azzal kezdem, hogy finomítom a címet: A Könyvtári Intézet egy, a szakmában már huzamosabb ideje dolgozó szakmabeli szemével. Csak a magam véleményét tudom elmondani, ami egyáltalán nem biztos, hogy megegyezik más kollégáiméval.

A programfüzetet olvasva abban is biztos voltam, hogy nem érdemes a Könyvtári Intézet jelenlegi feladatait áttekintenem, hiszen azt megteszik előttem, akik ezt sokkal jobban tudják, akiknek ez a munkájuk.

Ha tehát az ember ilyen nagy bajba kerül, mint én most, egyet tehet: kissé beleássa magát a könyvtári szakirodalomba, elkezdi felfrissíteni az emlékezetét, mi is történt, hogyan is történt, s az elődök bölcsességéből kiindulva megpróbál valami örökbecsű következtetést levonni mind a jelenre – s ami még fontosabb –, mind a jövőre vonatkozóan.

A könyvtári szakirodalomban körülnézni ma már nem nehéz feladat: az ember fellép a *www.oszk.hu* című honlapra, megnyitja a *Szolgáltatásokat*, majd a *MANCI adatbázist*. Néhány kulcsszavas keresés, s máris előttünk terem egy gazdag címgyűjtemény. Ekkor az előbb említett ember, vagyis jelen esetben én, előveszi a hosszú évek alatt felhalmozódott tapasztalatát, ami ráadásul zömében könyvtári tapasztalat (mily szerencse, hogy néha az igazgató is ügyel a könyvtárában, s lát élő olvasót, élő kérésekkel, valós problémákkal), és e felhalmozódott tapasztalatokkal nekilát, s kiszemezgeti a relevánsnak tartott információkat. Tekintettel azonban arra, hogy e hozzászólásnak nem feladata a Könyvtártudományi és Módszertani Központ, illetve jogutódja, a Könyvtári Intézet történetének ismertetése sem, így a figyelmesebb hallgató azonnal rájön, hogy kényelmes helyzetet teremtettem a magam számára, mert innentől fogva abszolút szubjektíven s teljesen elfogultan, sőt akár kissé rapszodikusán beszélhetek a Könyvtári Intézetről és arról, amiért a szakma számára fontosnak tartom létezését, működését.

Talán sokan emlékeznek, a Könyvtáros 1989. szeptemberi számában megjelent egy cikk Bereczky László tollából „30 éves a KMK” címmel: ekkor egy régebbi dolgozatára építve megírta a KMK történetének előzményeit, megalakulásának körülményeit, feladatait, illetve szervezeti struktúráját. Fontos forrás, de igazán az a frissen (1989-ben) hozzáírt fejezet az érdekes, melyben mintegy váteszként jósolta meg, ami később bekövetkezett. Így ír Bereczky: „Minden rendelkezésre álló adat, tény azt a vélekedést támasztja alá, hogy a magyar könyvtárügynek nagy szüksége volt egy olyan intézményre, amilyen a hatvanas–hetvenes évek KMK-ja. Meggyőződéssel állítom, hogy a magyar könyvtárügy látványos fejlődésének egyik alapvető feltétele és egyszersmind e fejlődés kovásza a KMK volt.” Majd később így foly-

tatja: „Valamikor a nyolcvanas évek elején azonban történt valami, ami ezt a szép harmóniát megzavarta. Persze ez a valami nem egyik napról a másikra következett be, hanem szinte észrevétlenül, egy folyamat során, lassú változások eredményeképpen. Szép csendesen elkövetkezett a nap, amikor bizonyossá vált, hogy a KMK már nem minden területen képes olyan szolgáltatásokra, amelyek tökéletesen kielégítik a könyvtárak igényeit. A KMK úgy járt, mint a lusta kőműves, aki csak rakja, rakja a falat, de nem gondoskodik az állvány felemeléséről. Így aztán egyszer csak bekövetkezik a pillanat: hiába ágaskodik, már nem képes az új téglasort felrakni a falra. A KMK is ellustálkodta az állvány megemelését.”

Ma már, 13 év távlatából könnyű persze hozzátenni, hogy nem csupán lustálkodásról volt szó, hanem egy társadalmi változás küszöbén bekövetkezett zavarodottságról. Ki tudta akkor, ki merete hinni azokat a változásokat, amelyek később bekövetkeztek? Valljuk be, nemcsak a KMK: az egész magyar könyvtárügy is szívszorongva kereste az útját. Nem volt véletlen az sok összejövétel, tanácskozás, melynek a célja a jövő megfogalmazása volt. Mennyi zsákutca, mennyi szerepzavar jellemezte azokat az időket. Ugyanakkor mennyi tenniakarás, mennyi önként feladatot vállaló és a közügyekért síkraszállni képes ember bukkant fel. De ez egy másik történet.

1994-ben megjelent a 3K-ban a KMK felülvizsgálatáról szóló bizottsági jelentés, mely a bajok feltárásán, elemzésén túl megfogalmazta, mit vár a szakma a megújulásra szoruló KMK-tól. A kulcsszavak ma is ismerősen csengenek: kutatás, fejlesztés, nemzetközi trendek érvényesítése a hazai könyvtárügyben, szakmai, jogi anyagok a politika számára, továbbképző központ, szolgáltatások, tanácsadás, az Új Könyvek, szakmai lapok, szakkönyvtár, könyvtártudományi tájékoztatás.

Ekkor már javában folyt a könyvtári törvény előkészítése, s 1996-ban megjelent egy vitaanyag a központi szolgáltatások köréről, azok telepítéséről, melyet a könyvtárigazgató kollégáim segítségével állítottam össze. Ebben az anyagban egyértelműen megfogalmaztuk, hogy szüksége van a könyvtáraknak egy olyan intézményre, mely „koordinatív és innovatív központként az ország könyvtárügyét szolgálja.”

Az intézmény feladatául az alábbiakat gondoltuk, csupán címszavakban felsorolva:

- Hálózati központul szolgál minden olyan könyvtár, de elsősorban a közművelődési könyvtárak, illetve fenntartóik számára, amelyek ezt a szolgáltatást igénybe veszik.
- Szakértői tevékenységet fejt ki, jogszabály-előkészítést végez.
- Közreműködik a könyvtári statisztika elkészítésében.
- Alapítványi, pályázati tanácsadó központ.
- Társszereplője az oktatási rendszernek a könyvtárak munkaerő-ellátásában.
- Részt vesz a bibliográfiai szabványalkotás munkájában.
- Könyvtárápítási, gépesítési, berendezési kérdésekben, különös tekintettel a számítástechnikai alkalmazási kérdésekre, szakértői, tanácsadási szerepet vállal.
- Működteti a magyarországi ETO-irodát.
- Részt vesz a kutatásban.
- Létrehozza, majd karbantartja az Általános Tárgyszójegyzéket.
- Szerkeszti és kiadja az Új Könyvek állománygyarapítási tanácsadót.
- Működteti a könyvtártudományi szakkönyvtárat, annak minden szolgáltatását.

- Vezető könyvtári szaklapot szerkeszt és ad ki.
- Olvasásszociológiai kutatásokat végez.
- Fejlesztési trendeket, javaslatokat dolgoz ki a politika számára.

1997-ben az Országgyűlés megalkotta a CXL. törvényt a nyilvános könyvtári elátásról, amelyet lehet dicsérni, lehet szidni, de egy dolgot nem lehet elvitatni tőle: az első olyan könyvtári törvény, mely pénzt is rendelt a feladatokhoz. Nos, ez a törvény, illetve a 6/2000. (III. 24.) NKÖM-rendelet a KMK jogutódjaként létrehozta a Könyvtári Intézetet, mely hivatalosan 2000. április 1-jén megalakult, átvéve a jogelőd számos feladatát, természetesen kiegészítve a kor által diktált új feladatokkal.

Egy intézmény életében rövid idő a két év, mégis azt hiszem, egy (újra)induló intézmény életében az első két év meghatározó. Az ekkor megteremtett bizalom, szakmai együttműködési készség és a jó emberi viszonyok hosszú évekre megalapozhatják a könyvtárak és a Könyvtári Intézet kapcsolatát. Anélkül, hogy ismételni akarnám az előttem elhangzottakat, anélkül, hogy felsorolnám a 3K 2002. áprilisi számában megjelent, a Könyvtári Intézet ötéves stratégiai tervében leírtakat, engedjék meg, hogy jellemző példaként néhány kapcsolódási pontunkról szóljak pár szót. Rövid eseteírások következnek, amelyekkel azt kívánom alátámasztani, hogy a fent említett stratégiai tervnek, mely rendkívül alapos, átfogó és világos a szándékait tekintve, hogyan válthatóak aprópénzre a feladatai egyetlen könyvtár, a mi könyvtárunk szemszögéből.

Évek óta együtt fáradozunk (kínlódnak) Rácz Ágnessel, Hangodi Ágnessel azon, hogy Pest megye valamennyi könyvtára felkerüljön a nyilvános könyvtárak listájára. Ertekezletek, hirlevelek sokasága foglalkozott ennek fontosságával, ennek ellenére a megye könyvtárainak szűk egyharmada még ma sem szerepel rajta, sok esetben kisebb, ámde nem pótolta hiányosságok miatt. Ezek még a jobbik esetek, mert van, aki ma is csodálkozva néz ránk, miről van egyáltalán szó.

Hasonlóan üde színpont közös életünkben a könyvtári statisztika összegyűjtése és feldolgozása. Vidra Szabó Ferenc a megmondhatója, hogy hány és hány gumicsont-téma kerül elő minden évben, leporoljuk, jól megrágnak, bocsnat: értelmezzük a problémát, és megállapodunk a megoldásban, majd az egész eltelesszük a következő esztendőre, hogy újra elővehessük.

Az Olvasás Évc kapcsán pályázatot hirdettünk 10–14 éves Pest megyei gyerekeknek, hogy legkedvesebb olvasmányukról írjanak könyvajánlást barátaiknak. 51 településről 200 pályamű érkezett. Hála Nagy Attilának, aki mindvégig segítőtje, támogatója volt az ötlet gazdájának, Nincsevics Klára kolléganőmnek, kezdve a pályázatok elbírálásától, az eredményhirdetés nehéz, ámde nagy szeretettel megoldott feladatán át, egészen a könyvalakban megjelent pályaművekhez írt utószóig. A könyvet a Pont Kiadóval közösen adtuk ki.

A nálunk is sorozatban dülő számítógépes alap- és internetes tanfolyamok között az utóbbi időkben, mintegy oldásként, többször felbukkant a megye gyerekkönyvtárosai számára tartott kommunikációs fejlesztő, illetve biblioterápiai tanfolyam, melynek címéből könnyen kitalálható, hogy Bartos Éva a mozgatórugója, a fő előadója. Jelenleg folyik a sikeres közös tanfolyam akkreditálása, mely remélhetően ugyancsak sikeres lesz.

Gerő Gyula folyton és makacsul nyúz minket Pest megye könyvtári adataiért vagy az általa tudott adatok pontosításáért. Nem állítanék igazat, ha azt mondanám,

hogy ez mindig öröm, de tisztelem és becsülöm a kitartását, mert tapasztalatból jól tudja: ami ma elveszett, kicsi a valószínűsége, hogy újra megkereshető lesz.

Könyvtárunk tagja a Pulman magyarországi körnek. Boldogan vettük tudomásul, hogy ezt az önkéntes társulást, mely a magyar könyvtárak egy részét szorosan kapcsolni kívánja az uniós könyvtárakhoz, a nyugat-európai könyvtári áramlatokhoz, a Könyvtári Intézet vállalta, segíti, állandó honlapot, szakmai segítséget ad számára.

Megkezdődött a könyvtáros-életpálya modell megvitatása, több helyszínen folytak beszélgetések a könyvtáros hivatásról, pályánk jövőképéről – Szentendrén például három megye könyvtárosai beszélgetését éppen Dippold Péter moderálta.

Bizottságokat is működtet a Könyvtári Intézet. A mi könyvtárunk a teljesítménymérési munkabizottságban vesz részt, ennek munkáját igyekszünk a magunk erejének megfelelően előmozdítani.

A könyvtáros alapfokú és középfokú képzésben nélkülözhetetlen „Az iskola-rendszeren kívüli könyvtári képzés füzetei” című sorozat. Megtisztelő volt, hogy Fehér Miklós „A települési könyvtár működése és működtetése” című füzetét lektorálhattam. Örülök a megjelenésének, mert – tanítva a könyvtári asszisztenseket – mindig száz forrást, jogszabályok tömegét kellett számukra megadnom, s nem állítom, hogy időnként nem veszték el benne.

S végül a 3K, vagyis a Könyv, Könyvtár Könyvtáros című szakmai lap. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete mint lapgazda delegált a szerkesztőség soraiba. Nem tagadom, a hétköznapi rohanása közepette felüdülést jelentenek a szerkesztőbizottsági ülések, ahol bizony terítékre kerül minden, ami szakmánkkal kapcsolatos. A könyvtári szakirodalmi keresések során jön rá az ember igazán, hogy a könyvtárosok mennyire lelkiismeretesek, mennyire törekszenek a történések pontos rögzítésére.

A fentiekből látszik, hány és hány szálon kötődünk az Intézethez, s gondolom, így van ezzel a többi könyvtár is.

A felsorolásban idáig érve s a szöveget újraolvasva, eltöprengtem: igazán nagy dolgok ezek, amikről beszéltem? Nem túl hétköznapi, nem túl egyszerű események ezek? De – azt hiszem – igen. Azonban nem ilyen hétköznapi, egyszerű eseményekből épül fel a mindennapi életünk is?

Kedves Barátaim! Olvasva a régi KMK-sok visszaemlékezéseit, szembetűnően és gyakran ismétlődnek azok a szavak, hogy „szellemi műhely”, „kiváló, szakmájukat hazai és nemzetközi viszonylatban jól ismerő szakemberek”, „nem hatósági magatartás”, „jó és emberi légkör”, „szabad szellemiség”. Gondolom nem véletlen.

Túl a rendszerváltás gyötrelmes első 12 évén és a kellős közepén egy könyvtári paradigmaváltásnak az ember könnyen belátja a fejlesztések, a pénzszerzés, a felgyorsított tempó fontosságát, mert tudja, aki megáll, behozhatatlanul lemarad. Ámde ha körülöttünk kiégnek a munkatársak, ha fáradt, kedvetlen emberekkel próbáljuk a célunkat elérni, elérjük-e valójában? Vajon nem kellene több időt, gondot fordítanunk egymásra? Nem kellene több időt hagynunk a folyamatok kiérlelésére? Vajon elvesztegetett idő a folyamatokban az egymás megvárására, segítésére fordított idő?

Kérdések, amelyekre csakis együtt tudjuk megadni a választ.

Remélem, hogy a közalkalmazotti béremelés nem csupán anyagi megkönnyebbülést, rendszeresebben kifizetett számlákat hoz magával, hanem a munkájuk fontosságában újra hinni tudó, kezdeményező és cselekvő, szakmájukban újra elmélyülni képes embereket ad újra a szakmánknak.

Kívánom, hogy a Könyvtári Intézetnek legyen szellemi és anyagi ereje a stratégiai terve megvalósításához. Kívánom, hogy a mostani KI-sek úgy emlékezzenek majdan vissza a jelen időkre, mint annak idején a KMK-sok tették. De leginkább azt kívánom, hogy legyen erejük segíteni a könyvtáros társadalmat szellemi és erkölcsi erejének megtartásában, folyamatos megújulásában.

Végül azt kérem, figyeljete az állványok emelésére.

Biczák Péter

